

Πρόγραμμα	EL – Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή [EN – Environment and Climate Change]
CCI Προγράμματος	CCI 2021EL16FFPR003
Έκδοση Προγράμματος	2.2

Δράση	1.3.53.2: Διασύνδεση της Κρήτης με το ΕΣΜΗΕ Φάση II: Διασύνδεση ΣΡ ικανότητας 2x500MW, Κρήτη – Αττική / 2ο στάδιο
Έκδοση Εγγράφου Εξειδίκευσης	3.0 Τροποποιεί το Έγγραφο Εξειδίκευσης Δράσης 1.3.53.2_2.0 με α.π..οικ. 2024/04.07.2024 στο πλαίσιο της 11 ^{ης} διαδικασίας εξειδίκευσης

Δεκέμβριος 2024

Προτεραιότητα 1: «Ενεργειακή απόδοση - Προώθηση ΑΠΕ - Ενεργειακές Υποδομές»- ΕΤΠΑ & Ταμείο Συνοχής

Στόχος Πολιτικής (ΣΠ) 2	Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και καθ' οδόν προς μια οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας
Ταμείο	ΕΤΠΑ & Ταμείο Συνοχής (ΤΣ)
Ειδικός Στόχος (ΕΣ) 2iii (RSO2.3)	Ανάπτυξη έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, δικτύων και εξοπλισμού αποθήκευσης εκτός ΔΕΔ-Ε (ΕΤΠΑ)

ΣΠ 2 - ΕΣ 2iii (RSO2.3) - Δράση 1.3.53.2: Διασύνδεση της Κρήτης με το ΕΣΜΗΕ Φάση II: Διασύνδεση ΣΡ ικανότητας 2x500MW, Κρήτη – Αττική / 2ο στάδιο

Περιγραφή δράσης

Η δράση περιλαμβάνεται στην Κατηγορία Δράσεων «Επενδύσεις σε έξυπνα δίκτυα μεταφοράς και διανομής ενέργειας σε τοπικό επίπεδο και ψηφιοποίηση των ενεργειακών συστημάτων, με κίνητρα για τη συμμετοχή τελικών καταναλωτών».

Ειδικότερα, η δράση αφορά την ολοκλήρωση του Μεγάλου Έργου του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ με CCI 2020GR16RFMP001 και τίτλο “Διασύνδεση ΣΡ ικανότητας 2x500MW, Κρήτη – Αττική / 1ο στάδιο” το οποίο εγκρίθηκε από την ΕΕ με την Απόφαση C(2024) 1060 final / 14.02.2024.

Επισημαίνεται ότι το ιδιαίτερα σύνθετο τεχνικά και μεγάλης σπουδαιότητας ευρύτερο έργο της ηλεκτρικής διασύνδεσης της Κρήτης με το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ), που έχει χαρακτηριστεί με την Υπουργική Απόφαση του Υπουργού Ενέργειας ΗΛ/Β/Φ8/2954/οικ. 184578/12.12.2017 ως έργο “γενικότερης σημασίας για την οικονομία της χώρας”, περιλάμβανε σε πρώτη φάση (Φάση Ι) τη διασύνδεση Εναλλασσόμενου Ρεύματος (ΕΡ) με την Πελοπόννησο και σε δεύτερη φάση (Φάση ΙΙ) περιλάμβανε τη διασύνδεση Συνεχούς Ρεύματος (ΣΡ) με την Αττική.

Η Φάση ΙΙ του ευρύτερου έργου της διασύνδεσης της Κρήτης αφορά τη διασύνδεση Κρήτης – Αττικής, η οποία υλοποιείται με τμηματοποίηση σε δύο (2) στάδια: το 1^ο Στάδιο με πόρους του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ (κωδικός ΟΠΣ 5217607 και τίτλος “Επιχορήγηση της ΑΡΙΑΔΝΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗΣ Α.Ε. ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ, για το Έργο Διασύνδεσης της Κρήτης με το ΕΣΜΗΕ Φάση ΙΙ: Διασύνδεση ΣΡ ικανότητας 2x500MW, Κρήτη – Αττική / 1ο στάδιο”) και το 2^ο Στάδιο με πόρους του ΠΕΚΑ 2021-2027, που αφορά στην παρούσα εξειδίκευση.

Τα βασικά τεχνικά χαρακτηριστικά της Φάσης ΙΙ της ηλεκτρικής διασύνδεσης Κρήτης – Αττικής είναι:

- Τάση - Μεταφορική ικανότητα: Η διασύνδεση Συνεχούς Ρεύματος (ΣΡ) Κρήτη - Αττική υλοποιείται με 2 κυκλώματα ΣΡ Υψηλής Τάσης (HVDC) 2*500MW, ονομαστικής μεταφορικής ικανότητας 500 MW έκαστο.
- Σημείο σύνδεσης στην Αττική: Το μέγεθος της διασύνδεσης και η επίτευξη της ασφάλειας εφοδιασμού του νησιού σε συνδυασμό με την ανάγκη αύξησης της ικανότητας απορρόφησης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, οδηγούν στην ανάγκη επιλογής ενός ισχυρού σημείου σύνδεσης για τη διασύνδεση με το ΕΣΜΗΕ. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, ως καταλληλότερο σημείο σύνδεσης επιλέχθηκε το ΚΥΤ (Κέντρο Υπερυψηλής Τάσης) Κουμουνδούρου, για την ανάπτυξη του σταθμού μετατροπής AC / DC, όπου έχει ήδη δεσμευτεί χώρος για την κατασκευή δύο νέων πυλών 400kV.
- Σημείο σύνδεσης στην Κρήτη: Το σημείο σύνδεσης στην Κρήτη πρέπει να είναι κεντροβαρικό ως προς το φορτίο του νησιού και να γειτνιάζει με ισχυρό τοπικό δίκτυο, προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι ανάγκες για νέα έργα μεταφοράς επί του νησιού. Η ευρύτερη περιοχή των Λινοπεραμάτων (θέση Κορακιά νομού Ηρακλείου) πληροί τα ανωτέρω κριτήρια, καθώς διαθέτει ένα ισχυρό σύστημα ικανό να τροφοδοτήσει με ασφάλεια την ισχύ η οποία προέρχεται από το Ηπειρωτικό Σύστημα, χωρίς να απαιτούνται σε πρώτο χρόνο τουλάχιστον νέα έργα ενίσχυσης του Συστήματος της Κρήτης.

Η Φάση II του συνολικού έργου (1^ο Στάδιο και 2^ο Στάδιο) περιγράφεται στο Φάκελο Μεγάλου Έργου (ΦΜΕ), το οποίο εγκρίθηκε από την ΕΕ με την Απόφαση C(2024) 1060 final / 14.02.2024 - CCI 2020GR16RFMP001.

Το 2^ο στάδιο της Φάσης II του ευρύτερου έργου που προτείνεται για χρηματοδότηση από το ΠΕΚΑ 2021-2027 αφορά στην ολοκλήρωση του συνόλου των εργασιών που απαιτούνται για τη θέση σε πλήρη λειτουργία του έργου, σε συνέχεια των εργασιών που εκτελέστηκαν στο 1^ο στάδιο της Φάσης II και χρηματοδοτήθηκαν από το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Η ολοκλήρωση του ευρύτερου έργου διασύνδεσης της Κρήτης με το ΕΣΜΗΕ (Φάση I και Φάση II) οδηγεί στην πλήρη απεξάρτηση του νησιού της Κρήτης από τις μονάδες παραγωγής με καύσιμο πετρέλαιο, με αποτέλεσμα την εξασφάλιση ενεργειακής επάρκειας με σημαντικά μειωμένο περιβαλλοντικό αποτύπωμα, καθώς και τη σημαντική μείωση του κόστους ηλεκτρικής τροφοδότησης του νησιού, επιτρέποντας την αποκλιμάκωση των χρεώσεων για Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας στους λογαριασμούς των καταναλωτών όλης της χώρας. Οι δύο φάσεις της Διασύνδεσης συνιστούν το μεγαλύτερο έργο σε επίπεδο προϋπολογισμού, τεχνολογικής καινοτομίας και πολυπλοκότητας που έχει υλοποιηθεί έως σήμερα στο Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Στοιχεία δράσης	☐ Κρατική ενίσχυση ☐ Χρηματοδοτικό μέσο ☐ ΟΧΕ ☐ ΟΧΕ-BAA ☐ ΤΑΠΤΟΚ ☐ Έξυπνη εξειδίκευση ☒ Άλλο: Μη επιστρεπτέα επιχορήγηση
Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι	Α.Ο Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☒

Δικαιούχοι δράσης	Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ), Ηλεκτρική Διασύνδεση Κρήτης–Αττικής ΑΡΙΑΔΝΗ Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Ειδικού Σκοπού
--------------------------	--

Χρηματοδοτικός Πίνακας Δράσης (σε Ευρώ)

Κατηγορία περιφέρειας*	Ενωσιακή Συνεισφορά σε € (α)	Εθνική Συνεισφορά σε € (β)	Σύνολο σε € γ=(α)+(β)
Ταμείο Συνοχής	0,00	0,00	0,00
Σε μετάβαση	14.128.859,09	9.419.239,39	23.548.098,48
Λιγότερο Ανεπτυγμένες	168.991.516,73	29.822.032,36	198.813.549,09
Σύνολα	183.120.375,82	39.241.271,75	222.361.647,57
% εξειδίκευσης **			6,16%

*Στην περίπτωση που δεν έχει εφαρμογή η στήλη παραμένει κενή

**Υπολογίζεται το ποσοστό στο σύνολο του π/υ του Προγράμματος

Δείκτες Εκροών και Αποτελεσμάτων Δράσης

Προτεραιότητα	Στόχος Πολιτικής / Ειδικός Στόχος	Κατηγορία Περιφέρειας	Δράση	π/υ δράσης	Δείκτης		Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης/αναφοράς	Έτος βάσης/αναφοράς	Ορόσημο (2024)	Στόχος 2029	Πεδίο Παρέμβασης (ΠΠ)*		Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή συνεισφορά σε €)**	Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή + εθνική συνεισφορά σε €)**
					ID	Ονομασία						Κωδικός ΠΠ**	Ονομασία ΠΠ**		
1	ΣΠ2/ ΕΣ 2iii (RSO2.3) Ανάπτυξη έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, δικτύων και εξοπλισμού αποθήκευσης εκτός ΔΕΔ-Ε (ΕΤΠΑ)	Περιφέρειες σε Μετάβαση	Δράση 1.3.53.2 Διασύνδεση της Κρήτης με το ΕΣΜΗΕ Φάση II: Διασύνδεση ΣΡ ικανότητας 2x500MW, Κρήτη – Αττική / 2ο στάδιο	23.548.098,48	PSO540*	Γραμμές δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίσθηκαν πρόσφατα	χιλιόμετρα			0,00	9,11	053	Έξυπνα ενεργειακά συστήματα (συμπεριλαμβανομένων των έξυπνων ενεργειακών δικτύων και των συστημάτων ΤΠΕ) και σχετικά συστήματα αποθήκευσης	14.128.859,09	23.548.098,48
					RCO23**	Συστήματα ψηφιακής διαχείρισης για έξυπνα ενεργειακά συστήματα	Στοιχεία συστήματος (αριθμός)			0,00	1,00				
					RCR34**	Ανάπτυξη έργων για έξυπνα ενεργειακά συστήματα	Έργα (αριθμός)	0,00	2021		1,00				
					RCR29**	Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου	Τόνοι ισοδυνάμου CO2 / έτος	156.203	2021		110.157				

Προτεραιότητα	Στόχος Πολιτικής / Ειδικός Στόχος	Κατηγορία Περιφέρειας	Δράση	π/υ δράσης	Δείκτης		Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης/αναφοράς	Έτος βάσης/αναφοράς	Ορόσημο (2024)	Στόχος 2029	Πεδίο Παρέμβασης (ΠΠ)*		Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή συνεισφορά σε €)**	Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή + εθνική συνεισφορά σε €)**
					ID	Ονομασία						Κωδικός ΠΠ**	Ονομασία ΠΠ**		
1	ΣΠ2/ ΕΣ 2iii (RSO2.3) Ανάπτυξη έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, δικτύων και εξοπλισμού αποθήκευσης εκτός ΔΕΔ-Ε (ΕΤΠΑ)	Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες	Δράση 1.3.53.2 Διασύνδεση της Κρήτης με το ΕΣΜΗΕ Φάση II: Διασύνδεση ΣΡ ικανότητας 2x500MW, Κρήτη – Αττική / 2ο στάδιο	198.813.549,09	PSO540*	Γραμμές δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίσθηκαν πρόσφατα	χιλιόμετρα			0,00	76,89	053	Έξυπνα ενεργειακά συστήματα (συμπεριλαμβανομένων των έξυπνων ενεργειακών δικτύων και των συστημάτων ΤΠΕ) και σχετικά συστήματα αποθήκευσης	168.991.516,73	198.813.549,09
					RCO23**	Συστήματα ψηφιακής διαχείρισης για έξυπνα ενεργειακά συστήματα	Στοιχεία συστήματος (αριθμός)			0,00	1,00				
					RCR34**	Ανάπτυξη έργων για έξυπνα ενεργειακά συστήματα	Έργα (αριθμός)	0,00	2021		1,00				
					RCR29**	Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου	Τόνοι ισοδυνάμου CO2 / έτος	1.318.798	2021		930.043				

* Αφορά στο μήκος χερσαίων καλωδίων ηλεκτρικής ενέργειας / ** Επιμερισμός της τιμής του δείκτη ανά Κατηγορία Περιφέρειας κατά περίπτωση, σύμφωνα με την κλείδα της δράσης.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ 2021-2027
Ευρωπαϊκή Ανάπτυξη για Όλους

Προτεραιότητα	Στόχος Πολιτικής	Ταμείο	Ειδικός Στόχος	Δράση	Κύριες ομάδες στόχου συμμετεχόντων/ Φορείς	Δείκτες Εκροών	Δείκτες Αποτελεσμάτων
1	ΣΠ2	ΕΤΠΑ	ΕΣ 2iii (RSO2.3) Ανάπτυξη έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, δικτύων και εξοπλισμού αποθήκευσης εκτός ΔΕΔ-Ε (ΕΤΠΑ)	Δράση 1.3.53.2 Έργο Διασύνδεσης της Κρήτης με το ΕΣΜΗΕ Φάση II: Διασύνδεση ΣΡ ικανότητας 2x500MW, Κρήτη – Αττική / 2ο στάδιο	Γενικός Πληθυσμός	PSO540 (***) RCO23	RCR34 RCR29

(***) Ειδικός δείκτης εκροής που εγκρίθηκε με το αρ. 139121/2-5-2023 helpdesk με σύμφωνη γνώμη της ΕΥΣΣΑΕ και καταχωρήθηκε στο ΟΠΣ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αναμενόμενος χρόνος έκδοσης πρόσκλησης

	Εκτιμώμενος Χρόνος
Συμμόρφωση με την αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης*	ID Δελτίου Ελέγχου: 16900 - 16901 Εκτίμηση συμμόρφωσης των δράσεων του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» ως προς την Αρχή “μη πρόκληση σημαντικής βλάβης” (Do No Significant Harm - DNSH) – 1η Αναθεώρηση ΠΕΚΑ –Έκδοση 2.2
Προγραμματικές δεσμεύσεις**	Δεν αφορά
Έγκριση κριτηρίων επιλογής πράξης	1 ^η γραπτή διαδικασία, Απόφαση με αρ. πρωτ. ΕΥΔ ΠΕΚΑ&ΠΟΛΠΡΟ 4544/02-05-2023
Άλλο: _____ ***	
Εκτιμώμενος χρόνος έκδοσης πρόσκλησης ή προσκλήσεων ****	2^ο τρίμηνο 2024

* Αν πρόκειται για δράση που περιλαμβάνεται στο εγκεκριμένο Πρόγραμμα αναφέρεται ο εκτιμώμενος χρόνος (μήνας, έτος) του εγγράφου συμμόρφωσης. Αν πρόκειται για νέα δράση που δεν περιλαμβάνεται στο εγκεκριμένο Πρόγραμμα, η ΔΑ, με βάση τις κατευθύνσεις της ΕΥΣΣΑ, θα εκτιμήσει αν η δράση καλύπτεται από τα δελτία ελέγχου που είναι διαθέσιμα, διαφορετικά θα πρέπει να συνυπολογίσει τον χρόνο που θα απαιτηθεί για να διαμορφωθεί το νέο δελτίο ελέγχου συμμόρφωσης με την αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης (DNSH).

** π.χ. έγκριση επιχειρησιακού σχεδίου λυμάτων οικισμών Δ' προτεραιότητας, σύμφωνη γνώμη ΦοΔΣΑ, έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την ολιστική προσέγγιση κλπ.

*** Για τον εκτιμώμενο χρόνο έκδοσης πρόσκλησης λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία που έχουν συμπληρωθεί στον πίνακα που ακολουθεί την περιγραφή της δράσης.

**** Αναγράφεται το τρίμηνο και το έτος κατά το οποίο εκτιμάται ότι θα εκδοθεί η πρόσκληση, ή οι προγραμματισμένες ενδεχομένως διαδοχικές προσκλήσεις της δράσης.

